

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

A szerb nemzetiség.

(Folytatás.)

A szerbek, úgy azok, akik márbent voltak hazánkban, valamint azok, akik a szélső déli harc vonalban állottak, a magyar haderővel egyesülten és derekasan harcoltak a török ellen, itt-ott vezető katonai szerephez jutottak, közülök többen magyar nemessékké, földesurakká lettek és egyik-másik magas állami méltóságot is kapott. Ez a fegyvertársi viszony azonban a törökök által elfoglalt szerb császárság felbomlása után hazánkba menekült szerbek jogviszonyaira nézve semmiféle hatással sem volt.

Templomokat építettek (a ráckevei templom már a XIV—XV. században épült), papjaik voltak, sőt püspökeik is, de semmiféle privilégium vagy törvény által biztosított különállásuk nem volt. A harcos fegyvertársaknak ilyesmi eszköz ágába sem jutott, hiszen a saját hazáját akarta mindegyikük egyesült erővel felszabadítani. Mintha némi körvonalai mutatkoznának a mohácsi vész után — amikor a szerbek zöme I. Ferdinánd mellé állott — a Habsburg-ház és a szerbek későbbi, oly fontos szerepet játszó és jellemző összeköttetésének. A szerbek I. Ferdinándtól maguktartásukért és katonai szolgálataikért az adófizetésre nézve bizonyos engedelményeket kaptak, de külön jogállásról szó sem volt.

Nehéz küzdelmek százados korszaka után szerencsésebb napok kezdtek virradni a császári és a magyar hadakra, melyek diadalmasan nyomultak a török ellen. A császári és a magyar hadak kezébe került 1688-ban Nándorfehérvár (Belgrád) s úgy látszott, hogy a magyar és a szerb végkép lerázhatja a török igát.

1690 április hó 6-áról kelezve bo-

csájtotta ki a híres felhívást (Literas Invitorias) Lipót császár és magyar király „Albánia, Szerbia, Mysia, Bulgária, Szilisztria, Illyria, Macedóna és Rascia“ összes népeihez, felszólítván őket, ragadják meg a kedvező alkalmat hazájuk felszabadítására és a császári és királyi hadakhoz való fegyveres csatlakozásra. Ugyancsak e napról kelezve kapott egy külön császári kéziratot Csernovits Arzen ipeki szerb patriárka, aki szószólója és vezetője volt az osztrák házhoz való csatlakozásnak, — mely kézirat, az eddigi ragaszkodásért, hűségért és fegyveres szolgálatokért császári elismerést fejez ki és kegyet ígér a szerbeknek.

„Csernovits Arzen ipeki patriárka azonban ahelyett, hogy a császári hadaknak segélyére lett volna, a török birodalom ellen elkövetett hűtlensége, a hécsi udvarral és az osztrák tábornokokkal szőtt törökellenes cselszövényei miatt, nem merte bevárni Köprili Musztafa győzelmes előhaladását. Mindjárt a hadjárat elején felhívást intézett népéhez: futásban keresni menekülést. Üzelve az előhaladó ellenség s a félelem által, miután érseki székét a törökkel tartó Karadza Jovánnak hagyta, albániai és délszerbiai hiveivel, 37—40,000 családdal, a Szávához jött s a császárnál segítségért és hazánkba való befogadásért esedezett.“

Ezzel a momentummal kezdődik tulajdonképpen a szerbeknek magyarországi szereplése.

A fentebbi vázlat keretébe foglalt történeti tényekből két fontos dolog állapítható meg. Az egyik az, hogy a szerbség nem vehetett részt Magyarország kulturális és intézményes fejlődésében a XVII. század végéig, mert nem volt itt. Bejött a készre. Igaz ugyan, hogy a régi szerb állam és Ma-

gyarország közötti nemzetközi viszony, majd a későbbi fegyvertársi állapot, természetesen nem maradt egészen nyom nélkül. Mutatkozik ennek hatása a magyar nyelvnek szláv elemeiben és a szerb nyelvnek magyar elemeiben. Sőt elfogadom azt az állítást, hogy a Szent István által megalkotott várme-gyerendszerre befolyással volt a szerbek országának már meglevő primitív, de hasonlóságot mutató közigazgatási szervezete is. Az ilyenfajta kölcsönhatás azonban még nem jelenti egyik fajnak a másik faj kultur és egyéb munkájában való segítő tevékenységét.

Nem vádként vagy lebecsülési céllal említem, hiszen a szerbek nem az okai annak, hogy a 300 éves török járom alatt nem fejlődtek kulturáncpé, hivatkoznom kell azonban arra a tényre, hogy a szerbség alacsonyabb értelmi és kultur-nivón állott szemben a magyar primordiummal, mely az Anjouk és Hunyadiak alatt már pompázó intellektuális korszakot élt át. A másik fontos dolog pedig az — ami semmit sem von le a szerb faj militáris jó tulajdonságaiból s a katonáskodásra való rátermettségéből — hogy a szerb nép Magyarországra valósággal bekéredzkedett.

A szerb nép — eltérően a tót és román fajtól, melyek évszázadokon keresztül passzív viselkedést tanusítottak a magyar nemzet törekvéseivel, céljaival szemben — Magyarországra való tömeges belépése pillanatától vagyis 1690-től kezdve az aktív cselekvés és tevékenység terére lép.

A szerb nép azonnal aktív; katonáskodik és politikát csinál. Jó katona, mert a katonáskodás megfelel a temperamentumának; fegyelmehető, mert hajt a tekintély szavára — akár egész életét fegyverben tölti. Politikus, mert

Husvéth István

FENNÁLL 1824. ÉV ÓTA.

műfestődéje és kémiai tisztító intézete Zomborban.

282—50—17

Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ÉS FESTÉSRE
a legolcsóbb árak mellett.

szívós és ravasz. A magyar nemzet felette értékes erőt nyerhetett volna bennük, ha új hazájukba való betelepülésük után karjukat, vérüket, szívóságukat, a politikában való ügyességüket az új haza szolgálatának ajánlják fel és nem az osztrák uralkodóháznak, az osztrák császárnak, az osztrák érdeknek. De az utóbbi történt.

(Folyt. köv.)

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága a múlt év negyedik évnegyedes közgyűlését folyó hó 15-én tartotta meg Fernbach Károly főispán elnöklésével. Szinte bántóan hatott a szemre a nagyterem üressége, a gyűlésen alig egy-két vidéki bizottsági tag vett részt.

Az alispán körültekintő gondossággal összeállított és a vármegye életét részletesen ismertető jelentése foglalta el a gyűlés legnagyobb részét, amelynek felolvasását zugó eljenzés követte. A többi 160 tárgyat a közgyűlés rövid fél óra alatt tárgyalta le.

Tudósításunk a következő:

1. Alispáni jelentés a közügyek állapotáról. — Tudomásul vétetett.
2. Alispáni jelentés Tukacs Félián szolgabíró nyugdíjazása tárgyában. — 2240 koronával nyugdíjaztatott.
3. Alispáni jelentés a telephálózat bevezetése következtében szükséges állomások előfizetési költségeinek honnan leendő fedezése tárgyában. — 19 fő- és mellékállomás kiépítése tervezetlik, amelynek 3762 korona költsége a 3 1/2% pótdoból lesz fedezendő.
4. Alispáni jelentés a zenta—adai törvh. közut áthelyezése folytán előállott területek bérbeadása tárgyában. — Az árlejtés eredménye jóváhagyott.
5. Alispáni előterjesztés a palánka—ujvidéki és a zombor—palánkai törvh. közutak mentén levő felesleges földterületek eladása tárgyában. — Az alispán bizatik meg.
6. Alispáni előterjesztés az „Óverbász“ vasuti állomáshoz vezető utnak a törvh. közutak hálózatába leendő felvétele tárgyában. — Felvetetett.
7. Alispáni jelentés a megyei távbeszélő hálózat folytatálagos kiépítése tárgyában. — Zombor, Baja, Topolya, Titel és Zsalya távbeszélő hálózat folytatálagos kiépítése határozottatott el.
8. Az ipartanács megalakítása. — Tagjai: Willmann Mátyás Hódság, Weindl Mór Apatin. Póttagok: Mayer János Apatin, Kinczl Jakab Cservenka. Iparkamara részéről: Freund József Óbecse, Krieg Béla Apatin. Póttagok: Schneider Vilmos Torzsa, Wehmann István Apatin.
9. Kolonits Jenő felebbezése Ada községnek helyettes irnoki fizetése megtagadása ellen. — Felebbezés elutasításával jóváhagyatik.
10. Megyeri József és társai felebbezése Zenta városnak a városi előfogatosok fizetésjavítását megtagadó határozata ellen. — Felebbezés elutasításával jóváhagyatik.
11. Kovács Sándor és társai felebbezése Mélykut községnek a községi alkalmazottak fizetésemelését megtagadó határozata ellen. — Jóváhagyott.
12. Weber András felebbezése Boróc községnek iskolai épület vétele tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyás megvonatik.
13. Bognár Márk felebbezése Magyarkanisza községnek a járásföldiek bérlőinek kártérítése tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyott.
14. Kosik Ida felebbezése Ujszivác községnek a községi óvónői fizetés emelésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. — Felebbezés elutasításával jóváhagyatik.
15. Simo Géza felebbezése Titel községnek

egy ingyenes fürdőház felállításának megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. — Felebbezés elutasításával jóváhagyatik.

16. Kovács Kázmér felebbezése Sajkásszentiván községnek a fizetésemelést megtagadó határozata ellen. — Ujabb határozathozatalra utasítottatik.

17. Kreczulov Szvetisláv felebbezése Sajkásszentiván községnek fizetésemelést megtagadó határozata ellen. — Ujabb határozathozatalra utasítottatik.

18. Ranczinger András felebbezése Sajkásszentiván községnek fizetésemelést megtagadó határozata ellen. — Ujabb határozathozatalra utasítottatik.

19. Szenttamás határozata a korecmáknak vasár- és ünnepnapokon való zárvatartása tárgyában. — Jóváhagyás megvonatik, mert a község hatáskörét ezen határozat meghozatalával tullepte.

20. Bácsfeketehegy határozata községi jegyzői lak építése tárgyában. — Jóváhagyott.

21. Óverbász határozata községi beltelek eladása tárgyában. — 6020 K jóváhagyott.

22. Ószivác határozata egy rendőri állás megszüntetése tárgyában. — Feloldatott.

23. Bács határozata Kremptics János árvatári tartozása tárgyában. — Jóváhagyott.

24. Bajmok határozata az alkalmazottak fizetésének emelése tárgyában. — 1600 K jóváhagyott.

25. Bácskeresztur határozata a kisbírói fizetések emelése tárgyában. — 600 K jóváhagyott.

26. Körtés határozata a szülésznő lakbére tárgyában. — 40 K jóváhagyott.

27. Bajmok határozata a szolgál fizetések emelése tárgyában. — 600 K jóváhagyott.

28. Felsőszentiván határozata a község ház építése tárgyában. — 84000 K 91 fillérben jóváhagyott.

29. Sajkásgyörgye határozata az iskola és ovoda építése tárgyában. — 5 tanterem, 1 ovoda 84000 K jóváhagyott.

30. Regőce határozata egy kisbíró elbocsátása tárgyában. — Jóváhagyott.

31. Sajkásgyörgye határozata a községi orvos kegydíja tárgyában. 720 K kegydíjban jóváhagyott.

32. Zenta város jelentése a X. kerületi képviselő választás tárgyában. — Dr. Szabolcsy Dusán küldetett ki.

33. Bácskertes határozata a baja—bezdan—zombor—apatini h. é. vasut segélyezése tárgyában. — 30000 K jóváhagyott.

34. Csátalja határozata ugyanazon tárgyban. — 100000 K jóváhagyott.

35. Veprőd határozata a szabadka—gombos—palánkai h. é. vasut céljaira megszavazott hozzájárulás mikénti fedezése tárgyában. — 40000 K jóváhagyott.

36. Kula község határozata a községi közmunka megszüntetése tárgyában. — Jóváhagyott.

37. Dávod határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában. — Elutasítottatik.

38. Palánka határozata az utak törzskönyvezése és az utcák és terek szabályozása tárgyában. — Jóváhagyott.

39. Zenta határozata kisegítő mérnök alkalmazása tárgyában. — Jóváhagyott.

40. Doroszló határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában. — Feloldatott.

41. Gádor község határozata Koch János községi irnok segélyezése tárgyában. — 100 K jóváhagyott.

42. Bácsstóváros község határozata a községi orvos fizetésének emelése tárgyában. — 2000 K jóváhagyott.

43. Dunagárdony község határozata Lalin János segédjegyző kézbesítői díja tárgyában. — 240 K jóváhagyott.

44. Küllöd község határozata Ginder József és társai tűzkárosultak segélyezése tárgyában. — 50—50 K jóváhagyott.

45. Ugyanannak határozata a községi előjárói fizetések emelésének megtagadása tárgyában. — Jóváhagyott.

46. Opalánka község határozata ingatlanok eladása tárgyában. — Jóváhagyott.

47. Felsőszentiván község határozata az

ujonnan építendő község ház tervezési költségei tárgyában. — Jóváhagyott.

48. Bácsalmás község határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában. — Megsemmisítettetik.

49. Bácsordas, Csurog és Bácskeresztur községek határozatai anyakönyvi kivonati díjak kezelése tárgyában. — Megsemmisítettetik.

50. Szilágyi telepes község határozata népkönyvtár felállítása tárgyában. — Jóváhagyott.

51. Zenta határozata Katona Antal kórházi költségeinek törlése tárgyában. — 20 K jóváhagyott.

52. Topolya határozata a rendezendő lókiállítás és díjazás költségeihez való hozzájárulás tárgyában. 300 K jóváhagyott.

53. Bácsujlak határozata a népkönyvtár felállításának megtagadása tárgyában. — Feloldatott.

54. Jánoshalma község határozata özv. Dobos Ferencné Csernok Annával kötött egyezség tárgyában. — Jóváhagyott.

55. Bácsstóváros határozata a kir. kincstár tulajdonát képező ingatlan megvétele tárgyában. — Jóváhagyott.

56. Csurog község határozata behajthatlan követeléseinek leírása tárgyában. — Jóváhagyott.

57. Szond község határozata a temető melletti ut telekkönyvi kiigazítása tárgyában. — Jóváhagyott.

58. Szenttamás község határozata, Rumits István volt községi irnok végkielégítés iránti kérvénye tárgyában. — 280 K jóváhagyott.

59. Özv. Jozsimovits Milenkóné kérvénye nyugdíj iránt. Özv. Tóth Istvánné kérvénye Pál fia nevelési járulékanak meghosszabbítása iránt. — Előbbinek 900 K, utóbbinak 140 K jóváhagyott.

60. Pataricza György utkarparó kérvénye nyugdíjazás iránt. — 300 K jóváhagyott.

61. Paróczy Pál és társai utkarparók kérvénye fizetésemelés iránt. — Elutasítottatik.

62. Bogyó Ottó és ifj. Kármán Pál megyei utmesterek kérvénye segélyezés iránt. — 80—80 K jóváhagyott.

63. Bajsa község határozata Szilvási János községi jegyző félelvi szabadságolása tárgyában. — Megadatott.

64. Felsőkaból község határozata Marinkov Giga segédjegyző lakbéremelése ügyében. — 240 K jóváhagyott.

65. Titeli rétközeli-bizottság határozata Bolmanacz János és fiai segélyezése tárgyában. — Érdemleges határozat nem hoztatott.

66. Mozsor határozata ingyenes népkönyvtár beszerzése tárgyában. — Jóváhagyott.

67. Sajkásszentiván határozata dr. Abonyi Lipót ügyvédi tiszteletdíja tárgyában. — 1000 korona jóváhagyott.

68. A magyarországi rendőrtisztviselők országos egyesületének kérelme egyleti alapító vagy pártoló tagok közé való belépés iránt. — Tudomásul vétetik.

69. Bács-Bodrog megyei tanító-szövetség kérelme anyagi támogatás iránt. — Alaphiánya miatt elvetetett.

70. Werner Hugó szolgabíró kérvénye Zsalyáról Zomborba történt áthelyezéséből kifolyólag felmerült költségének megtérítése tárgyában. — Megállapítottatik.

71. „Victoria“ zászló és diszitő-vállalat kérvénye a vármegye cimerrajzának és zászlószíneinek megküldése iránt. — Alispán megbízottatik.

72. Dr. Munkácsy Elek és dr. Uvalits Boriszláv orvos okleveleinek meghirdetése — Meghirdetettetik.

73. Özv. Sehide Müller Margit és Drach Schuller Aurélia szülésznők okleveleinek meghirdetése. — Meghirdetettetik.

74. Zenta város határozata a törölt és szaporodásba hozott állami adók után törlendő és szaporodásba hozandó pótdók tárgyában. — Jóváhagyott.

75. Sztapár község határozata behajthatlan követelések leírása tárgyában. — Jóváhagyott.

76. Nagybaracska község felülvizsgálati

kérelme a számvevői költség tértímeny tárgyában. — Elutasított.

77. Bezdán község határozata a nagyszigeti földbér hátralék leírása tárgyában. — Feloldatik.

78. Petróc község határozata a begecsi árvízveszély alkalmából nyújtott segély elszámolása tárgyában. — Jóváhagyott.

79. Dávod határozata Rónai Simon házbérlésének leírása tárgyában. — Jóváhagyott.

80. Omoravica 1905., Szenttamás 1906., Bácsbokod 1906., Szilágyi 1901., 1902., 1903., 1904., Sztapár 1905., 1906., Dávod 1906., Oszivác 1905., Bácskula 1905., 1904., Boldogasszonyfalva 1906., Monostorszeg 1904., 1905., Zsablya 1904., 1905., Nádajla 1904., Zsablya 1901., Apatin 1903., Szilágyi telepes község 1905., Káty 1906. évi közpénztári számadása. — Részben felmentettek, részben jóváhagyattak és részben elmarasztaltak.

81. Gádor 1907., Nagybaracska 1907., Kula 1907., Kölpény 1907., Bácsujlak 1907., Cservenka 1908. évi pótköltségvetése. — Jóváhagyott.

82. Zenta 1906. évi árva- és szegényház számadása, 1906. évi Boromisza-alap és 1906. évi hidalap, 1905., 1906. évi közmunka alap számadása. — Jóváhagyott.

83. Rém, Madaras, Hódság, Szépliget, Sajakaslak, Tündéres, Wekerlefalva, Szenttamás, Körtés, Kossuthfalva, Péterréve, Begecs, Bácsföldvár, Urszentiván, Ada, Bezdán, Bácsbokod, Piros, Alsókabol, Bástóváros, Tiszai-istvánfalva, Petróc, Ujpalánka, Militics, Kölpény, Ujfuttak, Ujsovó, Oszivác, Óker 1908. év költségvetései. — Jóváhagyott, kivéve Óker, amelynek képviselőtestülete megtagadta a költségvetés tárgyalását, a törvényhatóság felir, hogy a belügyminiszter a képviselőtestületet oszlassa fel.

84. Zenta város 1908. évi költségvetése. — Jóváhagyott.

85. Titeli rétkelző-bizottság 1908. évi költségvetése. — Jóváhagyott.

PÓTTÁRGYSOROZAT.

1. Alispáni előterjesztés a kézimunkára nevelő országos egyesület kérelme folytán a kézimunka tanító tanfolyam szervezése és anyagi támogatása iránt. — A kérvény alispánnak részletes jelentéstételre kiadott.

2. Főispán átirata Pavlovich Fedor közig. gyak., tb. árvaszéki fogalmazónak tb. szolgabíróvá történt kinevezetése folytán a zombori járáshoz való áthelyezése tárgyában. — Tudomásul vétetett.

3. Temesvári gazdasági egyesületnek átirata a lépfene elleni oltásnak kötelezővé tétele tárgyában. — Pártolólá felterjesztett.

4. Somogy, Békés, Fogaras és Sáros vármegyék átirata, valamint Máramaros vármegye tisztikarának átiratai a vármegyei tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló 1904. évi X. t. cz. módosítása tárgyában. — Pártoló felirat intéztetik.

5. Máramaros vármegyének az ottani vármegyei közállapotoknak tényállását ismertető átirata. — Tudomásul vétetett.

6. Szabolcs vármegyének átirata a fővárosi 1848/49-iki ereklye gyűjtemény és Kossuth muzeumnak az állam által való átvétele tárgyában. — Pártoló felirat intéztetik.

7. Szabolcs vármegyének átirata az 1848/49-es honvédek és özvegyeiknek adandó magasabb nyugdíj tárgyában. — Pártoló felirat intéztetik.

8. Udvarhely megyének átirata a horvát obstrukció letörése tárgyában. — Tudomásul vétetett.

9. Bozsó Menyhért és társai felebbezése Zenta városnak a hidvámkezelő két pénztárnok és két ellenőr megválasztása tárgyában hozott határozata ellen. — Megsemmisített.

10. A jánoshalmi ált. takarékpénztár felebbezése Jánoshalma községnek a községi pénzek elhelyezése tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával jóváhagyott.

11. Veszely Henrik és társai felebbezése Palona községnek az irnoki és végrehajtói lakbér tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával jóváhagyott.

12. Simon Anna felebbezése Magyarkanizsa községnek a beltéri óvodai dajka fizetése

tárgyában hozott határozata ellen. — Ujabb határozathozatalra utasított.

13. Jordán Béla felebbezése Katymár községnek irnoki állás szervezésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. — Ujabb határozathozatalra utasított.

14. Kazalné T. Matild felebbezése Bács-szentiván községnek a községi óvónő fizetése tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával jóváhagyott.

15. Róth Lajos és társai felebbezése Szeghegy községnek a segédjegyzői és irnoki fizetés tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával jóváhagyott.

16. Töreky Gábor és társai felebbezése Katymár községnek a községi alkalmazottak fizetése tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával jóváhagyott.

17. Kovács Lajos felebbezése Kishegyes községnek a pénztárnoki fizetések emelésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. — Ujabb méltányos határozathozatalra utasított.

18. Gruity Gyóka felebbezése Urszentiván községnek az előjárói fizetések emelése tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával jóváhagyott.

19. Wagner Antal és társai felebbezése Bácsordas községnek a községi alkalmazottak fizetése tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával jóváhagyott.

20. Kovács Mihály felebbezése Bácsföldvár községnek Csányi Mihály kártérítése tárgyában hozott határozata ellen. — Nem hagyott jóvá.

21. Özv. Gligics Szávoné felebbezése Sajakasszentiván községnek az általa kért segély tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatott.

22. Szond, Gombos, Bács-szentiván, Magyarkanizsa és Martonos községek határozatai a körállatorvosi fizetésfelemelésének megtagadása tárgyában, úgy azok ellen az érdekeltek felebbezése. — A felebbezés elutasításával 1600 koronában állapított meg.

23. Dr. Engelmann Zsigmond felebbezése Ada község képviselőtestületének a barai területnek 20 évi bérbeadása tárgyában hozott határozata ellen. — Erdemleges elbírálás előtt az iratok a főszolgabírónak kiadtnak.

24. Budapesti nagypénteki református társaság karácsonyi kérése. — Tudomásul vétetett.

25. Topolya határozata Body György segédjegyző fizetése tárgyában. — 400 kor. jóváhagyott.

26. Szond határozata az állami iskolai hozzájárulás tárgyában. — Jóváhagyott.

27. Mozsor határozata a kertészlak építési költségei tárgyában. — 1551 kor. jóváhagyott.

28. Zenta határozata Ujházi Anna fütési átalánya tárgyában. — Jóváhagyott.

29. Zenta határozata Dala Károly és neje kártalanítása tárgyában. — 4000 kor. jóváhagyott.

30. Veprőd határozata a kishirák felfogadása tárgyában. — Eltörléssel, jóváhagyott.

31. Veprőd határozata a gazd. ism. isk. tanítók díjai tárgyában. — 100—100 kor. jóváhagyott.

32. Dávod határozata az irnokvégrehajtói fizetés emelése tárgyában. — 800 kor. jóváhagyott.

33. Bulkeszi határozata az irnoki fizetés emelése tárgyában. — 100 kor. fizetésemelés jóváhagyott.

34. Dunacséb határozata a II. irnoki lakbér tárgyában. — Jóváhagyott.

35. Titel határozata az ipariskolai tanítók díjai tárgyában. — 480 K jóváhagyott.

36. Péterréve határozata Witz Ede tiszteltelidija tárgyában. — 700 K jóváhagyott.

37. Boldogasszonyfalva határozata a fogy. adókezelők díjai tárgyában. — 100 K jóváhagyott.

38. Veprőd határozata a segédjegyzői fizetés emelése tárgyában. — 1400 K fizetés és 100 K lakbér jóváhagyott.

39. Alsókabol határozata a végrehajtói és pénztárnoki fizetés tárgyában. — 600—600 K jóváhagyott.

40. Mohol határozata egy tanítói fizetés emelése tárgyában. — 1200 K jóváhagyott.

41. Órszállás határozata a végrehajtói fizetés és irnoki lakbér tárgyában. — 900 és 100 koronában jóváhagyott.

42. Óbecse határozata a tűzoltó egyesület segélye tárgyában. — 1200 K jóváhagyott.

43. Zenta határozata helyettes tanítók járandósága tárgyában. — Pótlásra kiadott.

44. Ujpalánka község határozata a községi iskolaszolga fizetésfelemelése tárgyában. Jóváhagyott.

45. Paripás község határozata Jungert Péter róm. kath. adminisztrátor párberkövetelése tárgyában. — 600 K jóváhagyott.

46. Militics község határozata a karangozó fizetésfelemelése tárgyában. — 350 K jóváhagyott.

47. Ujpalánka község határozata Delich József segédjegyző fizetés előlege tárgyában. — 100 K jóváhagyott.

48. Bajsa és Wekerlefalva község határozata népkönyvtár felállítása tárgyában. — Jóváhagyott.

49. Alsókabol község határozata Athanackovits Száva irnok fizetésfelemelése tárgyában. — 200 K jóváhagyott.

50. Mohol község határozata Rauszki Tana segélyezése tárgyában. — 50 K jóváhagyott.

51. Ada község határozata Odabassits Ferenc pótdadjának leírása tárgyában. — Jóváhagyott.

52. Mohol község határozata az esküdték drágasági pótléka tárgyában. — 114 K jóváhagyott.

53. Mohol község határozata Szabadi József pótdadjának leírása. — 14 korona 40 fillér jóváhagyott.

54. Péterréve község határozata Tóth Pál és társa jutalmazása tárgyában. — 150—180 K jóváhagyott.

55. Péterréve község határozata az iskolának fűtőszolgájának fizetésfelemelése tárgyában. — 160 K jóváhagyott.

56. Felsőszentiván község határozata a községi pénztárnok jutalmazása tárgyában. — 40 K jóváhagyott.

57. Nemesmilitics község határozata Schaffer Teréz és társai pótdadjának leírása tárgyában. — Jóváhagyott.

58. Regőce község határozata Szelinger Jakab segédjegyző lakbéré tárgyában. — 120 K jóváhagyott.

59. Bácsbokod község határozata Hunyady Miklós végrehajtó fizetésfelemelése tárgyában. — Jóváhagyott.

60. Bácsbokod község határozata a községi kishirák fizetésfelemelése tárgyában. — Jóváhagyott.

61. Martonos község határozata fogyasztási adóhátralékok leírása tárgyában. — A jóváhagyás megvonatott.

62. Bácsföldvár község határozata Dejanov Lázár segélyezése tárgyában. — Jóváhagyott.

63. Bácsföldvár község határozata Varga József segélyezése tárgyában. — Jóváhagyott.

Vármegyei háziipari kiállítás.

A Bács-Bodrog Vármegyei Tulipán Háziipari Szövetség központi választmánya folyó hó 15-én Fernbach Károlyné ömeltósága elnöklésével tartott ülésében újra foglalkozott a vármegyei háziipari kiállítással.

Ezt megelőzőleg tudomásul vette a választmány a jelentéseket.

A titkári jelentéssel kapcsolatban köszönetet szavazott a Zombori Takarékpénztárnak és Agrár Takarékpénztárnak 300—300 koronás adományukért.

A pénztárosi jelentésből kiemeljük, hogy a szövetség rövid fenállása alatt 546370 koronát vett be és 498044 koronát adott ki; a készpénzmaradvány eszerint 48326 koronás ehhez járul még 3083 kor. vagyonérték. Örvedetes, hogy a kiadások legmagasabb tételét a munkaanyag ára (236027 kor.), a munkadíjak (94893 kor.) és a mesternek fizetése (116776 kor.) teszik.

Zabik László igazgató jelentése is örvedetes adatokat tartalmazott. Van áru-készlet, mely bőven fedezi a mester fizetését.

szívós és ravasz. A magyar nemzet felette értékes erőt nyerhetett volna bennük, ha új hazájukba való betelepülésük után karjukat, vérüket, szívóságukat, a politikában való ügyességüket az új haza szolgálatának ajánlják fel és nem az osztrák uralkodóháznak, az osztrák császárnak, az osztrák érdeknek. De az utóbbi történt.

(Folyt. köv.)

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága a múlt év negyedik évnegyedes közgyűlését folyó hó 15-én tartotta meg Fernbach Károly főispán elnöklésével. Szinte bántóan hatott a szemre a nagyterem üressége, a gyűlésen alig egy-két vidéki bizottsági tag vett részt.

Az alispán körültekintő gondossággal összeállított és a vármegye életét részletesen ismertető jelentése foglalta el a gyűlés legnagyobb részét, amelynek felolvasását zugó éljenzés követte. A többi 160 tárgyat a közgyűlés rövid fél óra alatt tárgyalta le.

Tudósításunk a következő:

1. Alispáni jelentés a közügyek állapotáról. — Tudomásul vétetett.
2. Alispáni jelentés Tukacs Fábán szolgabíró nyugdíjazása tárgyában. — 2240 koronával nyugdíjaztatott.
3. Alispáni jelentés a telephálózat bevezetése következtében szükséges állomások előfizetési költségeinek honnan leendő fedezése tárgyában. — 19 fő- és mellékállomás kiépítése tervezetik, amelynek 3762 korona költsége a 3 1/2% pótdoból lesz fedezendő.
4. Alispáni jelentés a zenta—adai törvh. közut áthelyezése folytán előállott területek bérbeadása tárgyában. — Az árlejtés eredménye jóváhagyatott.
5. Alispáni előterjesztés a palánka—ujvidéki és a zombor—palánkai törvh. közutak mentén levő felesleges földterületek eladása tárgyában. — Az alispán biztat meg.
6. Alispáni előterjesztés az „Óverbász“ vasuti állomáshoz vezető utnak a törvh. közutak hálózatába leendő felvétele tárgyában. — Felvétetett.
7. Alispáni jelentés a megyei távbeszélő hálózat folytatolagos kiépítése tárgyában. — Zombor, Baja, Topolya, Titel és Zsalya távbeszélő hálózat folytatolagos kiépítése határozatott el.
8. Az ipartanács megalakítása. — Tagjai: Willmann Mátyás Hódság, Weindl Mór Apatin. Póttagok: Mayer János Apatin, Kinczl Jakab Cservenka. Iparkamara részéről: Freund József Öbere, Krieg Béla Apatin. Póttagok: Schneider Vilmos Torzsa, Wehmann István Apatin.
9. Kolonits Jenő felebbezése Ada községnek helyettes irnoki fizetése emelését megtagadó határozata ellen. — Felebbezés elutasításával jóváhagyatik.
10. Megyeri József és társai felebbezése Zenta városnak a városi előfogatosok fizetésjavítását megtagadó határozata ellen. — Felebbezés elutasításával jóváhagyatik.
11. Kovács Sándor és társai felebbezése Mélykut községnek a községi alkalmazottak fizetésemelését megtagadó határozata ellen. — Jóváhagyatott.
12. Weber András felebbezése Boróc községnek iskolai épület vétele tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyás megvonatik.
13. Bognár Márk felebbezése Magyarakniza községnek a járásföldök bérlőinek kártérítése tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyatott.
14. Kosik Ida felebbezése Ujszivác községnek a községi óvónői fizetés emelésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. — Felebbezés elutasításával jóváhagyatik.
15. Simo Géza felebbezése Titel községnek

egy ingyenes fürdőház felállításának megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. — Felebbezés elutasításával jóváhagyatik.

16. Kovács Kázmér felebbezése Sajkásszentiván községnek a fizetésemelés megtagadó határozata ellen. — Ujabb határozathozatalra utasítottatik.

17. Kreczulov Szvetiszláv felebbezése Sajkásszentiván községnek fizetésemelés megtagadó határozata ellen. — Ujabb határozathozatalra utasítottatik.

18. Ranczinger András felebbezése Sajkásszentiván községnek fizetésemelés megtagadó határozata ellen. — Ujabb határozathozatalra utasítottatik.

19. Szenttamás határozata a korcsmáknak vasár- és ünnepnapokon való zárvaratása tárgyában. — Jóváhagyás megvonatik, mert a község hatáskörét ezen határozat meghozatalával túllépte.

20. Bácsfeketehegy határozata községi jegyzői lak építése tárgyában. — Jóváhagyatott.

21. Óverbász határozata községi beltelek eladása tárgyában. — 6020 K jóváhagyatott.

22. Ószivác határozata egy rendőri állás megszüntetése tárgyában. — Feloldatott.

23. Bács határozata Kremptics János árvatári tartozása tárgyában. — Jóváhagyatott.

24. Bajmok határozata az alkalmazottak fizetésének emelése tárgyában. — 1600 K jóváhagyatott.

25. Bácskeresztur határozata a kisbírói fizetések emelése tárgyában. — 600 K jóváhagyatott.

26. Körtés határozata a szülész nő lakbéré tárgyában. — 40 K jóváhagyatott.

27. Bajmok határozata a szolgai fizetések emelése tárgyában. — 600 K jóváhagyatott.

28. Felsőszentiván határozata a község ház építése tárgyában. — 84000 K 91 fillérben jóváhagyatott.

29. Sajkásgyörgye határozata az iskola és ovoda építése tárgyában. — 5 tanterem, 1 ovoda 84000 K jóváhagyatott.

30. Regőce határozata egy kisbíró elbocsátása tárgyában. — Jóváhagyatott.

31. Sajkásgyörgye határozata a községi orvos kegydíja tárgyában. 720 K kegydíjban jóváhagyatott.

32. Zenta város jelentése a X. kerületi képviselő választás tárgyában. — Dr. Szabolcsevits Dusan küldetett ki.

33. Bácskertes határozata a baja—bezdan—zombor—apatini h. é. vasut segélyezése tárgyában. — 30000 K jóváhagyatott.

34. Csátalja határozata ugyanazon tárgyban. — 100000 K jóváhagyatott.

35. Vepörd határozata a szabadka—gombos—palánkai h. é. vasut céljaira megszavazott hozzájárulás mikénti fedezése tárgyában. — 40000 K jóváhagyatott.

36. Kula község határozata a községi közmunka megszüntetése tárgyában. — Jóváhagyatott.

37. Dávod határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában. — Elutasítottatik.

38. Palánka határozata az utak törzskönyvezése és az utcák és terek szabályozása tárgyában. — Jóváhagyatott.

39. Zenta határozata kisegítő mérnök alkalmazása tárgyában. — Jóváhagyatott.

40. Doroszló határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában. — Feloldatott.

41. Gádor község határozata Koch János községi irnok segélyezése tárgyában. — 100 K jóváhagyatott.

42. Bácsstóváros község határozata a községi orvos fizetésének emelése tárgyában. — 2000 K jóváhagyatott.

43. Dunagárdony község határozata Lalin János segédjegyző kézbesítői díja tárgyában. — 240 K jóváhagyatott.

44. Küllőd község határozata Ginder József és társai tűzkárosultak segélyezése tárgyában. — 50—50 K jóváhagyatott.

45. Ugyanannak határozata a községi előjárói fizetések emelésének megtagadása tárgyában. — Jóváhagyatott.

46. Opalánka község határozata ingatlanok eladása tárgyában. — Jóváhagyatott.

47. Felsőszentiván község határozata az

ujjonan építendő község ház tervezési költségei tárgyában. — Jóváhagyatott.

48. Bácsalmás község határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában. — Megsemmisítettetik.

49. Bácsordas, Csurog és Bácskeresztur községek határozatai anyakönyvi kivonati díjak kezelése tárgyában. — Megsemmisítettetik.

50. Szilágyi telepes község határozata népkönyvtár felállítása tárgyában. — Jóváhagyatott.

51. Zenta határozata Katona Antal kórházi költségeinek törlése tárgyában. — 20 K jóváhagyatott.

52. Topolya határozata a rendezendő lókiállítás és díjazás költségeihez való hozzájárulás tárgyában. 300 K jóváhagyatott.

53. Bácsujlak határozata a népkönyvtár felállításának megtagadása tárgyában. — Feloldatott.

54. Jánoshalma község határozata özv. Dobos Ferencné Csernok Annával kötött egyezség tárgyában. — Jóváhagyatott.

55. Bácsstóváros határozata a kir. kincstár tulajdonát képező ingatlan megvétele tárgyában. — Jóváhagyatott.

56. Csurog község határozata behajthatlan követeléseinek leírása tárgyában. — Jóváhagyatott.

57. Szond község határozata a temető melletti ut telekkönyvi kiigazítása tárgyában. — Jóváhagyatott.

58. Szenttamás község határozata, Rumits István volt községi irnok végkielégítés iránti kérvénye tárgyában. — 280 K jóváhagyatott.

59. Özv. Jozsimovits Milenkóné kérvénye nyugdíj iránt. Özv. Tóth Istvánné kérvénye Pál fia nevelési járulékanak meghosszabbítása iránt. — Előbbinek 900 K, utóbbinak 140 K jóváhagyatott.

60. Pataricza György utkaparó kérvénye nyugdíjazás iránt. — 300 K jóváhagyatott.

61. Paróczy Pál és társai utkaparók kérvénye fizetésemelés iránt. — Elutasítottatik.

62. Bogyó Ottó és ifj. Kármán Pál megyei utmesterek kérvénye segélyezés iránt. — 80—80 K jóváhagyatott.

63. Bajsa község határozata Szilvási János községi jegyző félelvi szabadságolása tárgyában. — Megadotott.

64. Felsőkaból község határozata Marinkov Giga segédjegyző lakbéremelése ügyében. — 240 K jóváhagyatott.

65. Titeli rétkezelő-bizottság határozata Bolmanacz János és fiai segélyezése tárgyában. — Érdemleges határozat nem hoztatott.

66. Mozsor határozata ingyenes népkönyvtár beszerzése tárgyában. — Jóváhagyatott.

67. Sajkásszentiván határozata dr. Abonyi Lipót ügyvédi tiszteletdíja tárgyában. — 1000 korona jóváhagyatott.

68. A magyarországi rendőrtisztviselők országos egyesületének kérelme egyleti alapító vagy pártoló tagok közé való belépés iránt. — Tudomásul vétetik.

69. Bács-Bodrog megyei tanító-szövetség kérelme anyagi támogatás iránt. — Alaphiánya miatt elvetetett.

70. Werner Hugó szolgabíró kérvénye Zsalyáról Zomborba történt áthelyezéséből kifolyólag felmerült költségeinek megtérítése tárgyában. — Megállapítottatik.

71. „Victoria“ zászló és diszitő-vállalat kérvénye a vármegye cimerrajzának és zászlószíneinek megküldése iránt. — Alispán megbízottatik.

72. Dr. Munkácsy Elek és dr. Uvalits Boriszláv orvos okleveleinek meghirdetése — Meghirdetettetik.

73. Özv. Sehade Müller Margit és Drach Schuller Aurélie szülész nő okleveleinek meghirdetése. — Meghirdetettetik.

74. Zenta város határozata a törölt és szaporodásba hozott állami adók után törlendő és szaporodásba hozandó pótdók tárgyában. — Jóváhagyatott.

75. Sztapár község határozata behajthatlan követelések leírása tárgyában. — Jóváhagyatott.

76. Nagybaracska község felülvizsgálati

kérelme a számvevői költség tértímeny tárgyában. — Elutasított.

77. Bezdán község határozata a nagyszigeti földbér hátralék leírása tárgyában. — Feloldatik.

78. Petrőc község határozata a begyesi árvízveszély alkalmából nyújtott segély elszámolása tárgyában. — Jóváhagyott.

79. Dávod határozata Rónai Simon házbértartozásának leírása tárgyában. — Jóváhagyott.

80. Omoravica 1905., Szenttamás 1906., Bácsbokod 1906., Szilágyi 1901., 1902., 1903., 1904., Sztapár 1905., 1906., Dávod 1906., Oszivác 1905., Bácskula 1905., 1904., Boldogasszonyfalva 1906., Monostorszeg 1904., 1905., Zsablya 1904., 1905., Nádajla 1904., Zsablya 1901., Apatin 1903., Szilágyi telep község 1905., Káty 1906. évi közpénztári számadása. — Részben felmentettek, részben jóváhagyattak és részben elmarasztaltak.

81. Gádor 1907., Nagybaracska 1907., Kula 1907., Kölpény 1907., Bácsujlak 1907., Cservenka 1908. évi pótkölségvetése. — Jóváhagyott.

82. Zenta 1906. évi árva- és szegényház számadása, 1906. évi Boromisza-alap és 1906. évi hidalap, 1905., 1906. évi közmunka alap számadása. — Jóváhagyott.

83. Rém, Madaras, Hódság, Szépliget, Sajakaslak, Tündéres, Wekerlefalva, Szenttamás, Körtés, Kossuthfalva, Péterréve, Begecs, Bácsföldvár, Urszentiván, Ada, Bezdán, Bácsbokod, Piros, Alsókabol, Bácsőváros, Tiszaisztvánfalva, Petrőc, Ujpalánka, Militics, Kölpény, Ujfuttak, Ujsovó, Oszivác, Óker 1908. évi költségvetései. — Jóváhagyott, kivéve Óker, amelynek képviselőtestülete megtagadta a költségvetés tárgyalását, a törvényhatóság felir, hogy a belügyminiszter a képviselőtestületet oszlassa fel.

84. Zenta város 1908. évi költségvetése. — Jóváhagyott.

85. Titeli rétkeszelő-bizottság 1908. évi költségvetése. — Jóváhagyott.

PÓTTÁRGYSOROZAT.

1. Alispáni előterjesztés a kézimunkára nevelő országos egyesület kérelme folytán a kézimunka tanító tanfolyam szervezése és anyagi támogatása iránt. — A kérvény alispán részletes jelentésére kiadott.

2. Főispán átirata Pavlovich Fedor közigyak., tb. árvaszéki fogalmazónak tb. szolgabíróvá történt kinevezetése folytán a zombori járáshoz való áthelyezése tárgyában. — Tudomásul vétetett.

3. Temesvári gazdasági egyesületnek átirata a lépene elleni oltásnak kötelezővé tétele tárgyában. — Pártolólá felterjesztett.

4. Somogy, Békés, Fogaras és Sáros vármegyék átirata, valamint Máramaros vármegye tisztikarának átiratai a vármegyei tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló 1904. évi X. t. cz. módosítása tárgyában. — Pártoló felirat intéztetik.

5. Máramaros vármegyének az ottani vármegyei közállapotoknak tényállását ismertető átirata. — Tudomásul vétetett.

6. Szabolcs vármegyének átirata a fővárosi 1848-49-iki ereklye gyűjtemény és Kossuth muzeumnak az állam által való átvétele tárgyában. — Pártoló felirat intéztetik.

7. Szabolcs vármegyének átirata az 1848/49-es honvédek és özvegyeiknek adandó magasabb nyugdíj tárgyában. — Pártoló felirat intéztetik.

8. Udvarhely megyének átirata a horvát obstrukció letörése tárgyában. — Tudomásul vétetett.

9. Bozsó Menyhért és társai felebbezése Zenta városnak a hidvámkezelő két pénztárnok és két ellenőr megválasztása tárgyában hozott határozata ellen. — Megsemmisített.

10. A jánosalmi ált. takarékpénztár felebbezése Jánosalma községnek a községi pénzek elhelyezése tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával jóváhagyott.

11. Veszely Henrik és társai felebbezése Palona községnek az irthoki és végrehajtói lakbér tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával jóváhagyott.

12. Simon Anna felebbezése Magyarakanizsa községnek a beltéri óvodai dajka fizetése

tárgyában hozott határozata ellen. — Ujabb határozathozatalra utasított.

13. Jordán Béla felebbezése Katymár községnek irthoki állás szervezésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. — Ujabb határozathozatalra utasított.

14. Kazalné T. Matild felebbezése Bács-szentiván községnek a községi óvónő fizetése tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával jóváhagyott.

15. Róth Lajos és társai felebbezése Szeghegy községnek a segédjegyzői és irthoki fizetés tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával jóváhagyott.

16. Töreky Gábor és társai felebbezése Katymár községnek a községi alkalmazottak fizetése tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával jóváhagyott.

17. Kovács Lajos felebbezése Kishegyes községnek a pénztárnoki fizetések emelésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. — Ujabb méltányos határozathozatalra utasított.

18. Gruity Gyóka felebbezése Urszentiván községnek az előjárói fizetések emelése tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával jóváhagyott.

19. Wagner Antal és társai felebbezése Bácsordas községnek a községi alkalmazottak fizetése tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasításával jóváhagyott.

20. Kovács Mihály felebbezése Bácsföldvár községnek Csányi Mihály kártérítése tárgyában hozott határozata ellen. — Nem hagyott jóvá.

21. Özv. Gligics Szávóné felebbezése Sajak-szentiván községnek az általa kért segély tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

22. Szond, Gombos, Bács-szentiván, Magyarakanizsa és Martonos községek határozatai a körállatorvosi fizetésfelemelésének megtagadása tárgyában, úgy azok ellen az érdekeltek felebbezése. — A felebbezés elutasításával 1600 koronában állapított meg.

23. Dr. Engelmann Zsigmond felebbezése Ada község képviselőtestületének a barai területnek 20 évi bérbeadása tárgyában hozott határozata ellen. — Erdemleges elbírálás előtt az iratok a fősolgabíróknak kiadtnak.

24. Budapesti nagypénteki református társaság karácsonyi kérése. — Tudomásul vétetett.

25. Topolya határozata Body György segédjegyző fizetése tárgyában. — 400 kor. jóváhagyott.

26. Szond határozata az állami iskolai hozzájárulás tárgyában. — Jóváhagyott.

27. Mozsor határozata a kertészlak építési költségei tárgyában. — 1551 kor. jóváhagyott.

28. Zenta határozata Ujházi Anna fűtési átalánya tárgyában. — Jóváhagyott.

29. Zenta határozata Dala Károly és neje kártalanítása tárgyában. — 4000 kor. jóváhagyott.

30. Veprőd határozata a kisbírák felfogadása tárgyában. — Elethosszigan, jóváhagyott.

31. Veprőd határozata a gazd. ism. isk. tanítók díjai tárgyában. — 100—100 kor. jóváhagyott.

32. Dávod határozata az irthokvégrehajtói fizetés emelése tárgyában. — 800 kor. jóváhagyott.

33. Bulkeszi határozata az irthoki fizetés emelése tárgyában. — 100 kor. fizetésemelés jóváhagyott.

34. Dunacséb határozata a II. irthoki lakbér tárgyában. — Jóváhagyott.

35. Titel határozata az ipariskolai tanítók díjai tárgyában. — 480 K jóváhagyott.

36. Péterréve határozata Witz Ede tiszteltetési tárgyában. — 700 K jóváhagyott.

37. Boldogasszonyfalva határozata a fogy. adókezelők díjai tárgyában. — 100 K jóváhagyott.

38. Veprőd határozata a segédjegyzői fizetés emelése tárgyában. — 1400 K fizetés és 100 K lakbér jóváhagyott.

39. Alsókabol határozata a végrehajtói és pénztárnoki fizetés tárgyában. — 600—600 K jóváhagyott.

40. Mohol határozata egy tanítói fizetés emelése tárgyában. — 1200 K jóváhagyott.

41. Órszállás határozata a végrehajtói fizetés és irthoki lakbér tárgyában. — 900 és 100 koronában jóváhagyott.

42. Óbecse határozata a tüzoltó egyesület segélye tárgyában. — 1200 K jóváhagyott.

43. Zenta határozata helyettes tanítók járandósága tárgyában. — Pótlásra kiadott.

44. Ujpalánka község határozata a községi iskolaszolga fizetésfelemelése tárgyában. Jóváhagyott.

45. Paripás község határozata Jungert Péter róm. kath. adminisztrátor párbérekövelése tárgyában. — 600 K jóváhagyott.

46. Militics község határozata a karangzó fizetésfelemelése tárgyában. — 350 K jóváhagyott.

47. Ujpalánka község határozata Delich József segédjegyző fizetés előlege tárgyában. — 100 K jóváhagyott.

48. Bajsa és Wekerlefalva község határozata népkönyvtár felállítására tárgyában. — Jóváhagyott.

49. Alsókabol község határozata Athanaczkovits Száva irthok fizetésfelemelése tárgyában. — 200 K jóváhagyott.

50. Mohol község határozata Rauszki Tána segélyezése tárgyában. — 50 K jóváhagyott.

51. Ada község határozata Odabassits Ferenc pótdójának leírása tárgyában. — Jóváhagyott.

52. Mohol község határozata az esküdtek drágasági pótléka tárgyában. — 114 K jóváhagyott.

53. Mohol község határozata Szabadi József pótdójának leírása. — 14 korona 40 fillér jóváhagyott.

54. Péterréve község határozata Tóth Pál és társa jutalmazása tárgyában. — 150—180 K jóváhagyott.

55. Péterréve község határozata az iskolának fűtőszolgájának fizetésfelemelése tárgyában. — 160 K jóváhagyott.

56. Felsőszentiván község határozata a községi pénztárnok jutalmazása tárgyában. — 40 K jóváhagyott.

57. Nemesmilitics község határozata Schaffer Teréz és társai pótdójának leírása tárgyában. — Jóváhagyott.

58. Regőce község határozata Szelinger Jakab segédjegyző lakbéré tárgyában. — 120 K jóváhagyott.

59. Bácsbokod község határozata Hunyady Miklós végrehajtó fizetésfelemelése tárgyában. — Jóváhagyott.

60. Bácsbokod község határozata a községi kisbírák fizetésfelemelése tárgyában. — Jóváhagyott.

61. Martonos község határozata fogyasztási adóhátralékok leírása tárgyában. — A jóváhagyás megvonott.

62. Bácsföldvár község határozata Dejanov Lázár segélyezése tárgyában. — Jóváhagyott.

63. Bácsföldvár község határozata Varga József segélyezése tárgyában. — Jóváhagyott.

Vármegyei háziipari kiállítás.

A Bács-Bodrog Vármegyei Tulipán Háziipari Szövetség központi választmánya folyó hó 15-én Fernbach Károlyné ömeltósága elnöklésével tartott ülésében újra foglalkozott a vármegyei háziipari kiállítással.

Ezt megelőzőleg tudomásul vette a választmány a jelentéseket.

A titkári jelentéssel kapcsolatban közönetet szavazott a Zombori Takarékpénztárnak és Agrár Takarékpénztárnak 300—300 koronás adományukért.

A pénztárosi jelentésből kiemeljük, hogy a szövetség rövid fenállása alatt 546370 koronát vett be és 498044 koronát adott ki; a készpénzmaradvány eszerint 48326 koronás ehhez járul még 3083 kor. vagyonérték. Örvedetes, hogy a kiadások legmagasabb tételét a munkaanyag ára (236027 kor.), a munkadíjak (94893 kor.) és a mesternek fizetése (116776 kor.) teszik.

Zabik László igazgató jelentése is örvedetes adatokat tartalmazott. Van árukészlet, mely bőven fedezi a mester fizetését.

Csak csirkeborító van 1000 darab. Munkások is jelentkeznek szép számmal. Az öt téli hónapra az állandó foglalkoztatás biztosítottnak tekinthető. A szövetségnek van nemes és vad füzvessző-telepe, úgy hogy mindenféle fajta vesszőmunkát végeztesse a műhelyben. Az áruértékesítés a nagy kereslet folytán minden fennakadás nélkül folyik, s tárgyalások folynak megrendelésre való dolgozás tárgyában.

De nemesak benn erősödik a szövetség, hanem kifelé is terjeszkedik. A múlt év végén megalakult a szövetség adai fiókja s céljainak előmozdítására sikerült Szilveszterestét is rendezett már. A magyarkanizsai fiók megalakításának előmunkálatai is annyira előrehaladtak, hogy mielőbbre várhatjuk megalakulását.

A jelentések tudomásulvétele után beható eszmecsere folyt a vármegyei háziipari kiállításról. A tanácskozás eredménye az, hogy a szövetség a szolgabírói hivatalok útján felhívást intéz a községi jegyzőkhöz mindazoknak összeírása iránt, kik a háziiparnak valamely fájával foglalkoznak s kiállítani hajlandók: hasonló felhívást intéz a gazdasági egyesülethez, melynek égisze alatt 25 háziipari szövetkezet működik. Ha a beérkező jelentések kedvezők, a kiállítást a vármegyétől kérendő helyiségekben husvét hétfőjén nyitja meg.

Elhatározta továbbá, hogy a kiállítási költségekhez való hozzájárulásra felkéri a vármegyét, Zombor sz. kir. város törvényhatóságát, a földmívelés- és kereskedelmi minisztériumot és a szegedi ipar és kereskedelmi kamarát.

A felhívás, melyet a községi jegyzőkhöz, a sz. kir. városok törvényhatóságaihoz és a Bács-Bodrog megyei Gazdasági Egyesülethez intéznek, szó szerint így hangzik:

A Bács-Bodrog Vármegyei Tulipán Háziipari Szövetség, részben, hogy eddig elért eredményeiről beszámoljon, részben, hogy az eddig elért sikerek a jövőre buzdításul szolgáljanak, székhelyén, Zomborban, folyó év április hó elején *Vármegyei Háziipari Kiállítást* rendez. A kiállításba bevonja az összes, a megye területén már működő háziipari szövetkezeteket, de bevonja az egyeseket is, akik a *háziiparnak* bármely fajtájával: (fonás, szövés, himzés, fafaragás, vessző-, nád- és gyékényfonás, stb.) foglalkoznak.

A szorosan vett háziipari készítményeken kívül lesz a kiállításnak olyan osztálya is, amelyben a *műkedvelők* állítják ki készítményeiket (női kézimunka, műhimzés, bársony-, bőr- és faégetés, rajzok, festmények, fényképek stb.)

Ezen kiállítás azonban célját csak úgy éri el, ha képét nyújtja a vármegye háziiparának és a műkedvelők munkásságának. Hogy ez lehetővé tétessék, felkérjük igen tisztelt címet, hogy ebben nekünk segítségünkre lenni sziveskedjék.

Felkérjük, hogy a mellékelt iv kitöltésével bennünket értesíteni sziveskedjék, kik azok, akik a községben a háziiparnak valamely ágával foglalkoznak, vagy műkedvelésből rajzolnak, festenek, fényképeznek, művészi kézimunkát készítenek.

A kitöltött ivatek folyó évi február hó 5-ig a Szövetség titkárához (Krump Vilmos felső keresk. isk. tanár, Zombor) küldendők. Zombor, 1908. jan. 15.

Hazafias üdvözléssel

Fernbach Károlyné, *Krump Vilmos,*
elnök. titkár.

H i r e k .

Kinevezés. Fernbach Károly főispán Petrovits Milivoj és Kiss Mátyás vármegyei árvaszéki fogalmazókat tiszteletbeli ülnökökké nevezte ki.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Gradits Vitomir zombori lakost díjtalan számgyakornokká nevezte ki a zombori pénzügyigazgatóságához.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Uhlmann Kamilo újvidéki törvényszéki joggyakornokot a titeli járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

Birói kinevezés. A király Buday János szegedi ítélőtáblai bírót a szegedi ítélőtáblához tanácselnökké nevezte ki.

Áthelyezés. Fernbach Károly főispán dr. Krutelik Dániel szolgabírókat az óbecsei járási szolgabíróshoz további szolgálatra a palánkai szolgabírói hivatalhoz helyezte át.

Installáció. Bászler István, az újonnan megválasztott garai plébános e hó 21-én tartja ünnepélyes plébánosi beiktatását.

Lemondás. Erdújehelyi Menyhért zombori plébános a zentai iskolaszéknél viselt elnöki állásáról lemondott.

Főispánunk a közlekedési tanácsban. A hivatalos lap legutóbbi száma hozza az országos közlekedési tanács teljes ülésének és a tarifabizottság tagjainak névsorát. A vármegyei gazdasági egyesületek tagjai sorából kinevezett tagok között van Fernbach Károly vármegyénk főispánja is.

Államosítás. Dr. Szele Róbert tanterületi főigazgató a minap hosszabban tárgyalt Szabadka város főispánjával és polgármesterével a városi főgimnázium államosítása ügyében.

Kocián-hangverseny. A városunkban is már oly előnyösen ismert világhírű hegedűművész Kocián a f. évi február hó 1-én a városi színházban, magas színvonalon álló, új programmal hangversenyt tart, amelyre jegyek előjegyezhetők Kollár József könyvkereskedésében.

Tisztelet a létesítendő polgári és ipariskola ügyében. A zombori általános ipartestület, a kereskedők testülete, az iparoskör és az iparosok árucarnokszövetkezetének kiküldöttjei Zsulyevits Ernő kereskedelmi iskolai igazgató vezetésével e hó 14-én tisztelegtek városunk főispánjánál és orsz. képviselőknél és kérték támogatásukat a Zomborban létesítendő polgári és ipariskola ügyében. A főispán és a képviselő elismerték, hogy a két intézmény városunk kulturális és közgazdasági életére rendkívüli hatással lenne s így ennek a kérdésnek szerencsés megoldása városunk fejlődésére nézve kiváló jelentőséggel bír. Épp ezért készséggel megígérték, hogy a város polgárságának óhaját, tőlük telhető módon, megvalósítani töreksszenek. A küldöttség tagjai a benső örömmel és hálával fogadott és sok reményre jogosító nyilatkozatok után átadták a város polgárságának ebben az ügyben irt kérvényét, amelyet ezer polgár irt alá. A város minden igaz fia melegen óhajta, hogy a polgárságnak ez a város jövőjét oly közelről érintő nagyszabású és nemes irányú akciója a legteljesebb sikerrel járjon.

Iskolaszék alakulás. A kegyuri bizottság a múlt hónap 3-ára megalakította a r. k. iskolaszéket. Megalakította pedig 18 tag választása által, amely iskolaszék szerdán, f. hó 15-én akart világi elnök, jegyző, gondnok választása által szervezkedni és ekkép működésbe fogni. Azonban ezt el kellett halasztania, bizonyára azért, mert a megalakulásnál elkerülte a figyelmet az a körülmény, hogy Zomborban nem 18 tagból alakítandó az iskolaszék, mely körülményt megpeticionálták a felsőbb hatóság előtt. Ahol 12000-et meghaladja a katolikus lakosok száma, ott legalább 30 választott tagból alakul meg. Már pedig az 1900. évi népszámlálás hiteles adatai szerint városunk katolikus lakosainak száma meghaladja a 16 ezret és emiatt az iskolaszéket 12 új taggal kell előbb kiegészíteni, hogy a szervezkedés (világi elnök, jegyző, gondnok választás) szabályszerű legyen. Mindenesetre nyereség lesz az az új 12 iskolaszéki tag városunk elemi oktatására, iskoláink fejlesztésére, amely kérdés körül lapunk hasábjain is említettünk már fel üdvös javítani, kiegészíteni valót.

A szegedi egyetemért. Holnap viszi egy nagy küldöttség a kormányhoz a szegediek memorandumát, amelyben Szegednek kéri a harmadik egyetemet. A küldöttségben az összes bács megyei képviselők vesznek részt. A küldöttség délelőtt 1/2, 11 órakor fog az országház nagy üléstermében a kormány tagjai előtt tisztelegni.

Halálozás. Sulyos gyász érte Raab Béla pénzügyi számtanácsost és családját. Édes anyja, özv. Raab Jánosné született Palásthy Mária rövid szenvedés után 76 éves korában meghalt. A család a kövekező gyászjelentést adta ki: Mély fájdalommal értesítjük közel és távoli rokonainkat, családunk jó barátjait és barátnőit, hogy özv. Raab Jánosné született Palásthy Mária felejtethetetlen édes jó anyánk, szerető és szeretett anyós, nagymama és dédmama, f. hó 5-én este 10 órakor áldásos életének 76-ik, özvegyiségének 6-ik esztendejében rövid szenvedés után elhunyt. A drága halott földi maradványai folyó 7-én délután 3 órakor fognak a helybeli sírkertben örök nyugalomra helyezteni. Kisszeben, 1908. január hó 6-án. Áldás és béke lengjen porai felett! Raab Béla, Róza, Kálmán és Ilka gyermekei, Raab Béláné szül. Fent Vilma, Raab Kálmáné szül. Dienes Klára menyjei, dr. Buják Józsefné szül. Raab Margit, Szauer Sándorné szül. Raab Jolán, Raab Irén, Piroška, Klárka, Irmuska, Kálmánka, Annuska unokái, Buják Edike, Erzsike és Palika dédunokái.

Fényképészeti előadás. A zombori műkedvelő fényképészek egyesülete f. hó 11-én este 6 órakor összejövetelt tartott a felső kereskedelmi iskola kísérletező tantermében, amelyen a szép számban felvett új tagokra való tekintettel előadási sorozatot kezdtek a fényképezés egész anyagából. Az első előadást Krump Vilmos felső kereskedelmi iskolai tanár tartotta a fényképező kamarákról és objektivekről. Az előadás célja volt, hogy a tagok a fényképező gépek vásárlásánál teljes tájékozottsággal bírhassanak, nehogy értéktelen vagy nekik hasznavetetlen gépeket szórjanak a nyakukba. Az előadást vetített képek sorozata zárta be.

Irodaátadás. Dr. J a n o v i c h Miklós zombori ügyvéd Oravicára, az osztrák-magyar államvasutak uradalmának ügyészévé neveztetvén ki, ezen állását f. hó 10-én elfoglalta és ügyvédi irodáját dr. T u r á n y i Zsigmond zombori ügyvédnek adta át.

Tiszai áthidalás. Ismeretes olvasóink előtt az a küzdelem, amely Obecse és Titel között a Tisza áthidalása érdekében folyik. Mindkét község szenvedélyes harcot folytat a maga igazáért. Kapacitást, deputációzik. A miniszter a kérdésben még nem döntött. Legutóbb f. hó 8-án volt a kereskedelmi miniszteriumban Stettina miniszteri tanácsos elnöklésével anket a Tiszának Titelnél leendő áthidalása érdekében, amelyen az érdekeltek kiküldöttjei, a vármegye megbízottja és az engedményesek is megjelentek. Végleges megállapodásra nem jutottak. A kormány álláspontja ezidő szerint, hogy úgy Pancsova, mint Nagybecskerek felől legyen vasuti csatlakozás. A tárgyalásokból ítélve, következtetjük, hogy a titelieknek Obecsevel szemben nagyobbak a kilátásai, hogy a Tisza áthidalását megkapják.

Eljegyzés. Ifj. Gergurov Milán vármegyei árvaszéki fogalmazó eljegyezte Dvornák Olgát Zomborban. Gratulálunk.

Községi ülés. A zombori iparoskör 1908. évi január hó 26-án (vasárnap) délelőtt 10 órakor a kör helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a kör tagjai ezuton meghívottak.

Szerelmi tragédia. Még élénk emlékezetben van olvasóinknak az a szerelmi tragédia, amely a nyáron Budapesten játszódott le. Rohrböck József újvidéki származású szigorló orvos beleszeretett egy feltűnő szép-gü színésznővendékebe, Baranyai Dudás Mariskába, de mivel nejevé tenni nem bírta, közösen elhatározták, hogy megválnak az élettől. Rohrböck kedvesét morfiummal mérgezte és aztán revolverrel a saját mellébe lökte. A szerencsétlen leány rögtön kiszervezett, míg a fiatallembert sulyos sebével a kórházba szállították, ahol sikerült megmenteni az életnek. Rohrböck felett a napokban itélkezett a budapesti büntetőbíróshoz s számos enyhítő körülményt figyelembe véve, csupán három hónapi fogházra ítélte.

Álarcos bál Hódáságon. Folyó évi február hó 15-én a Hódásági Társaság saját helyiségeiben nagyszabású álarcos bált

rendezi. A multság iránt meggyeszte nagy az érdeklődés. A védnökséget Szemző Károly járási főszolgabíró vállalta magára. A multság zártkörű lesz, a meghívók — melyek szétküldését a napokban kezdi meg a rendezőség — kívánatra igazolásul felmutatandók.

Öngyilkos ipartestületi jegyző.

E hó 13-án egy miskolci szálló másodemeleti szobájában Mészáros Csordás Mihály, a szabadkai ipartestület jegyzője öngyilkossági kísérletet követett el. Revolverrel a bal mellébe lőtt és a golyó, amely a szív alatt hatolt be, átfurta a tüdejét. A rendőrség azt vallotta, hogy anyagi bajok miatt akart megválni az élettől. Negyvenezer korona erejéig jótállott barátjaiért, ezek azonban cserbenhagyták. Már napok óta szerteszét kóborolt az országban, megfordult Debrecenben, Kolozsvárott, de nem volt bátorsága az öngyilkosságra, míg végre hosszas lelki tusa után Miskolcon fegyvert emelt maga ellen. A miskolci rendőrség e vallomás után rögtön táviratozott a szabadkai rendőrségnek, ahonnan azt a választ nyerte, hogy a vallomás nem felel meg a valóságnak, mert Mészáros az ipartestületet több ezer korona erejéig megkárosította s nyilván ezért akart megválni az élettől. Különbön Mészáros ellen a körözés elrendeltetett s most, ha életben marad, nyilván a törvény előtt fog felelni könnyelmű életmódjáért. Hogy Mészáros milyen leplezetlenül üzte sikkasztásait, arra nézve jellemző a következő eset: A pécsi iparkiallításra a szabadkai iparosok is elmentek. Velük ment Mészáros is, ki erre a kiruccanásra új pertlis ruhát csináltatott. Pécsen csak úgy szórta a pénzt. Mikor megkérdezték tőle, hogy honnan tellik 40 forint fizetésből, minderre Mészáros azzal válaszolt:

— Hja a hazafiság kedvéért sok mindent megtesz az ember!

Ugylátszik Mészáros sok mindent megtett. Még sikkasztott is.

Csendőrlégénység fizetés-javítása. A belügyi tárca jelentékeny összeget irányzott elő a csendőrlégénység illetményeinek felemelésére. Az illetmények 1908. évi aágusztus hó elejével a következőképp módosulnak: Zsold: őrmester évi 1300 kor., őrsvezető 1100 kor., csendőr 900, próbacsendőr 800 kor. Ehhez járul a szolgálati pótdíj 3 évi tényleges szolgálat után 100 kor., 4 év után 200 korona, 8 év után 300 korona, 12 év után 400 kor., 16 év után 500 kor.; ruhaátalány, vezényleti pótdíj évenként 200—250 korona lesz. — Mivel a megélhetés ezzel a csendőrségnél is biztosítva van, tömegesebb belépések lesznek.

Gyilkosság. Stefanovits Imre 19 éves zombori legény háztűznézőben járt Őrszálláson, ahol hétfőn táncvigalom volt. A fiatal legény a táncmultságon szemet vetett egy tüzről pattant leányra és ugyancsak szilajon aprózta vele a vig muzsikaszó mellett. Halter Mihály Őrszállási legény, akit némi elsőbbségi jogok fűznek a leányhoz, ezt nem jó szemmel nézte és Stefanovits Imrét oldalbászta. Egy késszurást a hűtlen leány is kapott a bősziült szerelmestől. A legényt hétfőn délután hozták be a városi kórházba, ahol a rendőrségnek sikerült meg kihallgatni, amely után a szerencsétlen súlyos sebébe meghalt. A tettest a csendőrség letartóztatta.

A fogadás vége. A korcsmai virtuskodásnak drágán fizette meg az árát Fölkl József bajai asztalos-mester. A napokban egyik korcsmában mulatott Fölkl egy társaságban, amelynek egyik tagja fogadást ajánlott, hogy Fölkl igyék meg egy hajtásra egy félliter bort. Fölkl bele is ment a fogadásba, egy hajtásra kiivott egy félliter bort és ezt háromszor megismételte. Mikor a harmadik féllitert is kiitta, elbukott. A korcsmában azt hitték, hogy részeg, kivezették hát az utcára. Itt pár lépést előre támolygott, aztán elterült a földön. Az arra menő emberek vitték el az öregapja házához. Mire az értesített rendőrök és az orvos odaértek, már meghalt. Külső erőszak nyomai nem voltak láthatók a szerencsétlen emberen. Valószínű, hogy agyszélhűdés érte.

Az állati védőoltások. A gyakorlati tapasztalatok igazolták, hogy egyes ragadós állatbetegségek ellen, nevezetesen a lépfene, sercegő üszök, sertésorbánc ellen, védőoltásokkal sikeresen védekezhetünk, sőt a szérumójtásokkal a már megbetegedett állatokat is meggyógyíthatjuk. E gyakorlati eredmények alapján a földmívelésügyi miniszter arra törekszik, hogy a védőoltásokat a gazdaközönség minél inkább megkedvelje és minél szélesebb körben alkalmazza. E cél előmozdítása végett a miniszter elhatározta, hogy a ragadós állatbetegségek által veszélyeztetett szegényebb községeknek, indokolt esetekben magánosoknak is fog ojtóanyagokat kiosztani és a folyó évi költségvetésben e célra ötvenezer koronát irányzott elő.

Gondatlanságból emberhalál. Balog Ferenc moholi asztalosmester múlt év őszén műhelyéből eltávozott, magára hagyván Béla nevű 3 éves gyermekét. A kis gyermek megpillantotta az ablakon levő gyufacsomagot, felkapta s egy gyufával a szerte szét heverő forgácsokat meggyújtotta. Eleinte örömet lelte a kis fiú a lángok szemlélésében, később azonban veszedelmes lett a helyzet. A lángok ugyanis elérték a kis gyermeket, aki olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy néhány nap múlva belehalt. Az apa gondatlanságból halált okozott testi sértés vétsége miatt állott a napokban a szabadkai kir. törvényszék előtt, mely Balog Ferencet az enyhítő körülmények figyelembe vétele mellett 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

Megfulladt a trágya alatt. Megdöbbentő szerencsétlenség hírére vesszük Bereg községből. Grgin Jován beregi gazda kocsiját megrakta trágyával, azzal kihajtatott a földekre. Utközben, amint a töltésen hajtott, felborult a kocsi oly szerencsétlenül, hogy a boldogtalan ember a kocsi terhe alá került, amely alól sehogyan sem tudott szabadulni. Estefelé ment arra két nádvágó ember s azok látták a felborult kocsit. Rosszat sejtve, széthányták a trágyát és alatta holtan, megfulladva találták Grgint.

Karnevál öfensége, nagyszámú alattvalóitól kísérve, február hó 20-án tartja fényes bevonulását Nizzába. Ennek a bevonulásnak és a vele járó ünnepek megtekintésére február 16-án a Magyar Utazási Vállalat R. T. (Budapest IV., Eskü-ut 3. és Erzsébet-körut 12. sz.) irodája elite kirándulást rendez a Rivierára és vidékére. Részletes programok ugyanott kaphatók.

Színház.

Hétfőn este még műkedvelőknek is szegyenére való botránnyosan rossz előadásban folyt le a „Cigánybáró“, ami a kar fegyelmetlenségének és Telekán teljes készületlenségének tudható be.

Az igazgató, talán hogy a közönséghez szokjon, talán, hogy ambícióját felbressze, Telekánt statisztáltatta. Akkor sajnálkoztunk felette. Sem hangját, sem pedig játékát a kritika szigora szerint nem bíraltuk meg. Hangja szép lírai tenor. Az első felvonásban érces minden nehézség nélkül birkozik meg a magasabb regiszterekkel is, később fátyolos, majd petyhüdt lesz. Játéka szegletes, félszeg.

Igazán vakmerőség a közönséget fumi-gálva — a vezetőség hallgatolagos beleegyezésével — ily teljes készületlenséggel kiállani. Eddigi szerepléséből azt láttuk, hogy önálló szerepkör betöltésére képtelen. A közönség teljes ignorálása volna az, ha az igazgatóság addig is, míg jó törekvéséről meg nem győződik, felléptetné. Szigorú bíralatunk talán felrúzza merengéséből és álmódosásából.

Kaposi Józsa (Saffi) ismét brillírozott gyönyörű érces hangjával. Csanády Cziprája — ugyan nagyon fiatalos maszkban — szépen énekelt.

Csolnakosyné (Arzena) játékán meglátszott, hogy karfegyelemhez van szokva. Szép arc még nem képesit szubretté.

Csolnakosy (Zsupán), Gózon Gyula (Ottokár), Heltai (Carnero) szerepeiket nem

tudták. A darabot a teljes széthullástól Gáthy (Gábor diák) toborzója és temperamentumos játéka mentette meg.

A zenekar szép precíz játéka és a karmester lelkes vezetése különös dicsőretet érdemel.

Nem tudjuk megérteni újabb időben a szereposztás körül sajnosan tapasztalható intrikákat, mondhatnók visszaéléseket. Hogy jut a közönség ahhoz, hogy a színészek egymásközötti torzsalkodásának levét az igazgatóság a közönséggel szűcsölteti fel. Naiva szerepet subrettel vagy kardalossal, viszont statisztá szerepeket elsőrendű énekes vagy drámai szereplőkkel játszat. Arra nem gondol, hogy az ilyen eljárás a közönségnek jóindulatu pártfogását, melyben a társulatot eddig részesítette, közönnyé fagyaszthatja? Azért, hogy a színházi évad most a végét járja, esztendőre is lesz még szükség pártfogásra. Az esetleges surlódásokat simítsák el a kulisszák mögött s ne hozzák ily kirívó meztelenségben a közönség elé, mert bizony, bizony a jóindulatu türelem hurja is elpattan, ha nagyon feszítik.

Ez a komoly figyelmeztetés mindenkinek szól, akinek a szereposztásba beleszó-lása van.

Kapossy Józsaival a címszerepben kedden este **Lili** Hervanek-nek ez a kedves zenéjű operetteje közepes előadásban került színre. Kapossy sikkes Lilijét és Gáthy félszeg, majd bravuros Plinchardját emeljük ki, mert a többi szereplők általában gyengék és figyelmetlenek voltak, különösen vonatkozik ez a Bouzincourt-ot személyesítő Gyulai Zsigára.

A zombori közönség kevés alkalommal adott unalmának ásitózással annyiszor kifejezést, mint szerdán este a **Csöppség** előadása alatt. Ugy látszik színészeink azt érzik, hogy nincs itthon a macska cincoghatnak az egerek. A szereposztás botránnyos voltáról már fentebb is megemlékeztünk, de itt sem hagyhatjuk szó nélkül, hogy G. Dulich Mariska egyik leghálásabb és legjobb szerepét holmi félreértések miatt Révésznek adták át. — A rendezés is lompos volt. Így lehet egy igazán kedves darabot tönkretenni. Gózon Béla pedig, ha bosszankodni akar, vonuljon félre.

A „Magyarország“ f. hó 16-iki számából vesszük a következő hirt:

„Blaha-est Zomborban. Polgár Károly, a délvidéki szinikerület igazgatója — mint értesülünk — a zombori színházban legközelebb ünnepélyes Blaha-estét szándékozik rendezni, amelyen két előkelő helybeli szerző népszínmű-ujdonsága kerül színre és amely ünnepi előadásán maga Blaha Lujza is jelen lesz. Polgár igazgató, aki választékos műsorával és kitűnően összeválogatott művészgardájával a vidék első igazgatói közé küzdötte föl magát, teljes elismerését vívta ki a közönségnek és hivatottságát lépten-nyomon igazolja magas nivón álló kitűnő előadásaival. (Utalunk a legutóbbi napokban megjelent kritikára — szedő.) A fővárosi színházak legjobb ujdonságait sorra bemutatja közönségének, amely mindennap zuffolásig megtölti a színházat és tetszése minden jelével elhalmozza a derék szereplőket, akik közül a jelesebbek: Kapossy Józsa, Csanády Irma, Haraszi Vilma, Révész Ilona, Papp Ilona, Breznay Anna, Dulich Mariska, továbbá Remete Géza, Gózon Béla és Gyula, Gáti Kálmán, Kovács Miksa, Csolnakosy Gyula, Gyulai Zsiga, Heltai stb.“

Végtelenül örvendénénk, ha „nemzet csalogányá“-t városunk falai között üdvözölhetnők. A minden valószínűség szerint zombori beküldő híreben rosszakaratu szándékosságot látunk a nevek elferdítésében és abban, hogy a drámai szereplők közül Jászai Olgát kihagyta. Pedig ha Haraszi Vilma és Papp Ilona, akiket az idén játszani alig láttunk, sőt még Gyulai Zsiga is, kit a kritika állandóan a keblén melenget, helyet foglalhatnak a legjelesebbek között, akkor Jászay nevének a sor élén kellene állania.

HIRDETÉSEK.

Rét jó házból
o való fiu o **tanoncul**

o o azonnal felvétetik o o

3-2 **Szauter Antal**
hentesmesternél APATINBAN.

ad 290/1907.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye tek. törvényhatósági bizottságának 24145/1906. számú határozatával a Paripás községi szerb iskola tanterme és mellékhelyiségeinek újjáépítése jóváhagyatott, minek következtében az építésnek nyilvános szóbeli árlejtés útján biztosítására Paripás községében 1908. évi január hó 27-ik napján d. e. 10 órakor árlejtés fog megtartatni.

A feltételek, a tervek és előmért költségvetés kapcsán az árlejtés megtartásának idejéig a jegyzői irodában délelőtt a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kikiáltási ár 8414 kor. 18 fillér.

Paripás, 1908. évi január hó 9-én.

Szalay József, Drach János,
jegyző. 2-2 biro.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Tartalékos tiszték leg-
elegánsabban szereltet-

nek fel

2-2 **Knipl János**

elismert legszolidabb egyenruházati üzletében
ZOMBOR. Bajai-utca 4. szám.

Kiadó ház.

Apatini-ut 35. számú ház, mely 5 szoba, 2 konyha, éléskamra és mellékhelyiség, villany bevezetéssel, parkirozott udvar és termő gyümölcsfákkal van ellátva, f. évi május 1-től kiadó. — Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Schlachter József

6-2 Apatini-ut 25.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSBEN

4937/1907.

Árverési hirdetmény.

Az 1907. évi július hó 26-án megtartott árverési eljárástól a jóváhagyás a vármegyei alispán urnak 35092/alisp. 1907. sz. véghatározatával megvonatván — a Bácsalmás község mint erkölcsi testület tulajdonát képező vadászati jognak az árverés napjától 1913. évi július hó 31-éig terjedő időszakra leendő bérbeadása érdekében az újabb árverés 1908. évi január hó 27-én délután 3 órakor a község-háza tanácsstermében fog megtartatni.

Az árverési feltételek — amelyek változatlanul maradtak — a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintethetők.

Bácsalmás, 1908. január hó 15-én.

Előjáróság.

Megvételre

kerestetik egy jókarban levő

homokfutó kocsi.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

3-

Bittermann Nándor és Fia

☒☒ kő- és könyvnyomdája ☒☒

ZOMBORBAN,

☒☒ a vármegye palotájában. ☒☒

Megrendelések a legrövidebb
o idő alatt szállítanak. o

*

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

*

Könyvkötői munkák

elfogadtanak és a kiállítási áron
szállítanak.

*

☒☒ Községi nyomtatványokból ☒☒

☒☒ nagy raktár. ☒☒

*

60-16

Telefonszám: 18.

22. szám. 1908.

Árverési hirdetmény

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1908. évi 12017. számú végzése következtében dr. Guttmann Zsigmond ügyvéd által képviselt Eszéki keresk. rt. javára özv. Hercegovics Bernátné ellen 1500 kor. s járulékaik erejéig 1907. évi október hó 21-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 668 koronára becsült ingóságok, u. m.: különféle butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság V. 1663/4. számú végzése folytán 1500 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi augusztus 15-ik napjától járó 6% kamatai 1/3% váltódij és eddig összesen 118 kor. 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adós lakásán leendő eszköz-lesére 1908-ik évi január hó 20-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. évi január hó 8-án.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

Mühle Vilmos

cs. és kir. udvari szállító

Temesvár

Sürgöncim: 4-1

„Virágtelen Temesvár.”

Távbeszélő 10. sz.

Bármely vidékre szavatolás mellett szállítja:

**A legszebb és legdivatosabb
Csokrok és Koszorúkat**

üde élő virágokból, a legjobb kivitelben.

**Menyegzői és alkalmi csokrokat
Ünnepélyi és gyászkoszorúkat**

Sürgős megrendeléseket táviratilag kérem.

A Monarchia legnagyobb virágszállítója.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1907. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza	
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	
7.00	7.15		1.55	3.20	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.50	10 15	1.00	6.55	10.05
10.15	12.37		6.15	6.36	3.54	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.51	1.52	6.37
10.30	1.27	4.15		6.48	5.30	ind.	SZABADKA	érk.	10.21	7.23	9.39	1.26	6.26
	1.56	4.43		7.10	6.02		Csantavér		9.52	6.53		12.58	
11.05	2.22	5.09		7.25	6.27		Bács-Topolya		9.29	6.31	9.07	12.33	5.54
11.23	2.47	5.36		7.42	7.05		Hegyes-Feketehegy		8.58	6.02		12.04	5.37
11.37	3.07	5.55		7.55	7.27		Verbász		8.36	5.37	8.39	11.45	5.21
11.51	3.27	6.17			7.46		O-Kér		8.09	5.13		11.19	5.04
12.02	3.43	6.34			8.13		Kiszács		7.46	4.54		11.03	4.49
12.20	4.03	6.55		37	8.34	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.22	4.30	7.56	10.42	4.29

Oda						Szeged-Rókus—Szabadka—Dálya						Vissza				
szem. v.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	tv. sz. sz.	sz. v.	sz. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.		
3.05	7.48	11.30	3.10		4.55	6.30	8.15	ind.	SZEGED-ROK.	érk.	7.06	10.48	2.52	7.53	10.36	12.12
3.22	8.04	11.46	3.29		5.11	6.57	8.33		Rószke		6.51	10.33	2.38	7.39	10.17	11.57
3.36	8.18	12.00	3.44		5.26	7.28	8.49		HORGOS		6.38	10.21	2.25	7.27	10.01	11.44
3.50	8.31	12.13	3.58		5.39	7.51	9.04		Királyhalom		6.25	10.09	2.11	7.16	9.45	11.31
4.05	8.44	12.28	4.14		5.52	8.12	9.25		Palice		6.13	9.55	1.58	7.05	9.29	11.18
4.17	8.55	12.40	4.27		6.03	8.31	9.38	érk.	SZABADKA	ind.	6.00	9.44	1.47	6.55	9.10	11.05
5.00	10.25	2.02		6.50	7.00			ind.	SZABADKA	érk.	6.46		1.00	5.58		10.35
5.25	10.50	2.26			7.30				Tavankut		6.13		12.38	5.34		10.09
5.45	11.13	2.46			7.19	7.56			Bajmok		5.49	8.45	12.21	5.17		9.51
6.16	11.45	3.17			7.41	8.32			Nemes-Militics		5.02	8.19	11.45	4.41		9.10
6.30	11.59	3.31			7.53	8.50		érk.	ZOMBOR	ind.	4.40	8.07	11.30	4.25		8.51
7.19	12.26	4.00			8.13				Prigl.-Szent-Iván			7.45	10.55	4.00		8.14
7.34	12.39	4.13			8.23				Szóna			7.33	10.37	3.46		7.53
7.46	12.50	4.24			8.33			érk.	GOMBOS	ind.		7.21	10.25	3.34		7.40
9.18		5.25			9.35			ind.	ERDŐD	érk.		6.13	9.17			6.03
9.30		5.37			9.45			érk.	DÁLYA	ind.		6.02	9.05			5.50

Oda						Kiskun-Halasz—Bácsalmás—Rigyica						Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
3.50	11.50	6.00	ind.	KIS-KUN-HALAS	érk.	5.44	2.27	10.24					
4.03	12.03	6.13		Kopolya		5.32	2.14	10.11					
4.20	12.20	6.29		Fehértó		5.16	1.57	9.54					
4.37	12.36	6.45		Terézhalom		5.00	1.40	9.37					
4.58	1.08	7.03		Jankovác		4.48	1.27	9.24					
5.25	1.42	7.23		Mélykut		4.20	1.24	8.44					
5.48	2.05	7.44		Rudics		4.00	1.11	8.15					
5.56	2.13	7.52	érk.	BÁCSALMÁS	ind.	3.51	1.00	8.04					
6.16	2.49	8.14	ind.		érk.	3.41	1.21	7.29					
6.36	3.09	8.29		Madarász puszta		3.26	1.01	7.09					
6.49	3.27	8.37		Bácsmadaras		3.18	1.05	6.59					
6.57	3.35	8.44		Sanac puszta		3.11	1.03	6.42					
7.17	4.00	8.53		Katymár		3.00	1.01	6.29					
7.29	4.12	9.03		Legyen puszta		2.49	0.58	6.08					
7.45	4.28	9.16	érk.	RIGYICA	ind.	2.35	0.40	5.50					

Oda						Ó-Becse—Ujvidék						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	
4.50	9.45	4.20	ind.	O-BECSE	érk.	6.56	12.43	7.31					
5.12	10.11	4.42		Bács-Földvár		6.35	12.20	7.10					
5.34	10.31	5.02		Csurogh		6.19	11.53	6.53					
5.54	11.02	5.22		Zsablya		5.55	11.19	6.26					
6.09	11.18	5.39		Gospodince		5.29	10.46	6.11					
6.32	11.45	6.02		Temerin		5.13	10.28	5.55					
6.41	11.54	6.11		Járek		4.57	9.59	5.37					
6.54	12.09	6.24	érk.	VASKAPU	ind.	4.43	9.43	5.23					
7.01	12.13	6.25	ind.	VASKAPU	érk.	4.42	9.42	5.22					
7.25	12.40	6.49	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.17	9.15	5.00					

Oda						Ujvidék—Vaskapu—Titel						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	
6.37	5.10	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01							
7.00	5.37	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.38							
7.05	5.38	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.33							
7.31	6.07		Káty		5.06	2.15							
7.42	6.19		Tiszakálmánfalva		4.43	1.56							
7.57	6.39		Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41							
8.11	6.58		Vilova—Gardince		4.04	1.26							
8.24	7.16		Lok		3.48	1.14							
8.37	7.30	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.00							

Oda						Hegyes-Feketehegy—Palánka						Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	
7.10	3.03	7.47	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.41	11.17	5.22					
7.29	3.27	8.07		Telecska		5.21	10.58	5.02					
7.47	3.52	8.36		Kula		5.10	10.47	4.51					
7.57	4.04	8.46		Béla-puszta		4.45	10.25	4.30					
8.10	4.34	9.04		Torzsa		4.33	10.13	4.19					
8.34	5.04	9.28		Deszpot-Szt-Iván—Pivnica		4.16	10.00	4.01					
8.50	5.28	9.44		Szilbás		3.51	9.35	3.37					
9.21	6.14	10.04		GAJDOBRA		3.40	9.24	3.26					
9.53	6.50	10.35	érk.	PALÁNKA	ind.	3.00	8.18	2.35					

Oda						Szabadka—Baja						Vissza	
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	
4.50	10.35	1.42	7.05	ind.	SZABADKA	érk.	9.29	12.48	6.20	10.28			
5.25	11.10	2.17	7.38		Csikória		8.56	12.16	5.48	9.52			
6.03	11.46	2.54	8.09		Bács-Almás		8.34	11.55	5.27	9.22			
6.09	11.51	3.00	8.14		Almás		8.19	11.40	5.12	9.06			
6.33	12.15	3.26	8.42		Bikity-Borsód		7.54	11.15	4.47	8.38			
7.07	12.48	4.00	9.16	érk.	BAJA	ind.	7.17	10.40	4.12	7.52			

Oda						Baja—Ujvidék						Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	
4.00	7.22	1.15	ind.	BAJA	érk.	8.53	3.23	7.00					
4.11	7.32	1.25		Baja-szállás		8.46	3.15	6.52					
4.25	7.45	1.38		Vaskut		8.31	2.59	6.36					
4.51	8.10	2.01		Gara		8.10	2.37	6.10					
5.09	8.26	2.16		Rigyica		7.55	2.17	5.47					
5.37	8.54	2.39		Sztanisics		7.38	1.57	5.25					
5.56	9.12	2.56		Gákova		7.14	1.28	4.58					
6.15	9.31	3.14		Nenadies		6.55	1.08	4.34					
6.25	9.41	3.23	érk.	ZOMBOR (étk.)	ind.	6.45	12.57	4.23					
2.25	6.51	3.46	ind.	Zombor-vásártér	érk.	6.10	11.20	4.00				7.00	
2.31	6.57	3.52		Fernbach-szállás		6.03	11.13	3.52				6.52	
2.41													

Könyv- és könyomdai műintézet.

TELEFONSZÁM : 18.

B Á C S K A

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY KIADÓHIVATALA.

Bittermann Nándor és Fia
Zombor, vármegye palota.

Gyors és pontos kiszolgálás. Méltányos árak.

Folyóiratok, szépirodalmi és szaklapok, tudományos és közgazdasági művek, iskolai értesítők, röpiratok, gyászjelentések, váltók, táblázatok, számlák, levélfejek, névjegyek, eljegyzési és esketési kártyák, sima és dombornyomatu monogrammok, falragaszok, körlevelek, táncvigalmi meghívók, táncrendek, étlapok stb. minden e szakmába vágó munkák magyar, dalmát, szerb és német nyelven készíttetnek

csinos és izléses kiállításban.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák

elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községi nyomtatványokból

nagy raktár.